

سورة زمر (39)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَرْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (1)

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّينَ (2)

أَلَا إِلَهٌ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أُولَئِكَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقْرَبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَادِبٌ لِغَافَارٍ (3)

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوَهَّابُ (4)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْفَمْرَ كُلُّ يَجْرِي لِأَجْلٍ مُسَمًّى

أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَارُ (5)

خَلَقُوكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةً أَرْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بَطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي

ظُلُماتٍ تَلَاثٍ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَإِنَّى تُصْرَفُونَ (6)

إِنَّكُفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ شَنُُوكُوا بِرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَنْزِرُوا زَارِرَةً وَزُرْ أَخْرَى ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ

فَيُبَيِّنُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِدَائِرَ الصُّدُورِ (7)

وَإِذَا مَسَ الْإِنْسَانُ ضُرًّا دَعَ رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا حَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ اللَّهُ أَنَّدَادًا لِلْمُضْلَلِ عَنْ سَبِيلِهِ

فَلَنْ تَمَنَّ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ (8)

أَمَنْ هُوَ قَاتِنُ آنَاءِ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَاتِنًا يَحْذِرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ فُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ

أُولُوا الْأَلْبَابِ (9)

فَلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُؤْفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (10)

فَلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّينَ (11)

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَعْوَنَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ (12)

فَلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (13)

فَلِلَّهِ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهُ دِينِي (14)

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ فُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ حَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَّهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (15)

لَهُم مَنْ فَوْقُهُمْ ظُلْلٌ مِنَ النَّارِ وَمَنْ تَحْتُهُمْ ظُلْلٌ ذَلِكَ يُخَوْفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادٌ فَاتَّقُونَ (16)

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشَرَى فَبَشِّرْ عِبَادٍ (17)

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَنْتَهُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمُ أُولُوا الْأَلْبَابِ (18)

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلْمَةُ الْعَدَابِ أَفَإِنَّتْ تُنْقِدُ مَنْ فِي النَّارِ (19)

لَكُنَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخَافُ اللَّهُ الْمِيعَادُ (20)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَتَابِعُ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهْيِجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًا ثُمَّ يَجْعَلُهُ

حُطَاطًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لِذِكْرَى لِأُولَئِكَ الْأَلْبَابِ (21)

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوِيلٌ لِلْفَاسِيَّةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (22)

الَّهُ تَرَأَّنَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَسَابِهًا مَثَانِي تَقْسِيرُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمُ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدْيَ

الَّهُ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلُ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (23)

أَفَمَنْ يَتَّقَى بِوْجُوهِهِ سُوءَ الْعَدَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقَبْلَ لِلظَّالِمِينَ دُوقُوا مَا كُنُتمْ تَكْسِبُونَ (24)

كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاتَّهُمُ الْعَدَابُ مِنْ حِيثُ لَا يَسْتَعِرُونَ (25)

فَأَذَاقُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلِعَذَابِ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لُؤْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (26)

وَلَقَدْ ضَرَبَنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَنِ لَعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ (27)

فَرُّ أَنَا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عَوْجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقَوْنَ (28)

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَابِكُوْنَ وَرَجُلًا سَلَمًا لَرْجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (29)

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّثُونَ (30)

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْصِمُونَ (31)

فَمَنْ أَظْلَمُ مَمَنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصَّدْقِ إِذْ جَاءُهُ الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ مُنْتَوْيَ لِلْكَافِرِينَ (32)

وَالَّذِي جَاءَ بِالصَّدْقِ وَصَدَقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُنْكَرُونَ (33)

لَهُمْ مَا يَسْأَعُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (34)

لَيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَا الْذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الْذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (35)

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدُهُ وَيُخَوِّفُ رَبَّكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلُ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (36)

وَمَن يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٌّ الْيَسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي الْنِقَامِ (37)

وَلَئِن سَأَلْتُهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَذَعُونَ مَنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِي اللَّهُ بِضُرٍّ هُنْ هُنَّ كَاشِفَاتُ
ضُرُّهُ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هُنْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ (38)

فُلْ يَا قَوْمٍ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانِتُكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (39)

(40) مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيْهُ وَيَحْلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ أَهْنَى فِلَنْفَسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضُلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (41)

الله يَوْفِي الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتَهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَاتَمْهَا فَيُمْسِكُ اللَّهُ الَّتِي قَضَى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَى إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَنْفَكِرُونَ (42)

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءً قُلْ أَوْلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقُلُونَ (43)

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (44)

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَرْتُ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُورَنِ إِذَا هُمْ يَسْبِيْشُرُونَ (45)

فَلِلَّٰهِمَّ فَاطِرِ السَّمَاوٰتِ وَالْاَرْضِ عَالَمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ اَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا لَكُلُوا فِيهِ يَخْتَلُفُونَ (46)

وَلَوْ أَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلُهُ مَعْهُ لَفَتَّنُوا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنْ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْسِبُونَ (47)

وَبَدَا لِهِمْ سَيِّنَاتٌ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (48)

فَإِذَا مَسَ الْإِنْسَانُ ضُرًّا دَعَانَا ثُمَّ إِذَا حَوَّلَاهُ نِعْمَةً مَنْ قَالَ إِنَّمَا أُوتِينَا عَلَى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (49)

فَدَّ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (50)

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هُوَ لَاءٌ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (51)

أَوْلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَسْتَطِعُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّفَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (52)

فَلْ يَا عِبادَيَ الرَّبِّ إِنَّ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْطُعوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَعْفُرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (53)

وَأَنْبِيَا إِلَيْ رَبِّكُمْ وَأَسْلَمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُتَصْرَفُونَ (54)

وَاتَّعُوا أَحْسَنَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بِعْنَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ (55)

أَنْ تَقُولَنَّ نَفْسَيْ بِأَحْسَرَتِيْ عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِيْ حَبْنَ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمَنِ السَّاخِرِيْنَ (56)

أَوْ تَقُولَ لَهُ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِرِّ

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَرَى لَكَهُ فَأَكُورَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (58)

بِلَىٰ قَدْ جَاءَتُكَ آيَاتِي فَكَذَّبَتْ بِهَا وَاسْتَكْرِرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (59)

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَّبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسُودَةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَأْوَى لِلْمُنْكَرِينَ (60)

وَيُنْحَى اللَّهُ الَّذِينَ آتَقُوا بِمَفَازِتِهِمْ لَا يَمْسُهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (61)

الَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (62)

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (63)

فَلَنْ أَغْيِرَ اللَّهَ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيَّهَا الْجَاهِلُونَ (64)

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (65)

بِلَى اللَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ (66)

وَمَا قَدَرُوا اللَّهُ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعاً قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَاتٌ بِيمْنِيهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (67)

وَنُفْخَ فِي الصُّورِ فَصَعَقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفْخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قَيَامٌ يَنْظَرُونَ (68)

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّنَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (69)

وَوُقِيتَ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ (70)

وَسَيِّقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَأْوَهَا فُتُحْتُ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَرَنْتُهَا لَمْ يَأْتُكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَنْتُلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتٍ رَبِّكُمْ

وَبُنِيَرُونَكُمْ لِقاءً يَوْمَكُمْ هَذَا قَالُوا بَلِىٰ وَلَكُنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَدَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ (71)

قَيْلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ حَالِدِينَ فِيهَا فَئِنْسٌ مَأْوَى الْمُنْكَرِينَ (72)

وَسَيِّقَ الَّذِينَ آتَقُوا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَأْوَهَا وَفُتُحْتُ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَرَنْتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طَبِّنُمْ فَادْخُلُوهَا حَالِدِينَ (73)

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَغَدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَنَ نَتَّبِعُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَيُقْعَمَ أَجْرُ الْعَالَمِينَ (74)

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقَيْلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (75)

ترجمه سوره زمر

به نام خداوند بخشنده مهربان

كتاب از جانب خداوند باعزت حکیم نازل شده است. (1)

قطعه" ما کتاب را به حق برتو نازل کردیم . پس خداوند را بندگی کن. برای او دین را خالص کن. (2)

آگاه باشید که دین خالص برای خداوند است و کسانی که به غیر از او سرپرستانی را اختیار کردند، می گویند: " ما آنها را

نمی پرسیم، جز برای آنکه ما را به مقام و منزلت در نزد خداوند نزدیک کنند. قطعاً" خداوند بین آنها در مورد چیزی که

اختلاف دارند، حکم خواهد کرد. قطعاً" شخص دروغ گوئی که زیاد پنهان کاری می کند، را هدایت نمی کند . (3)

اگر خداوند میخواست که فرزندی را اختیار کند، حتماً" از مخلوقاتش آنکه را می خواست، برمی گزید. او پاک و منزه است.

او خداوند یکتای انتقام گیرنده است. (4)

آسمانها و زمین را به حق خلق کرد. از یک سمت شب بر روز وارد می شود واز یک سمت روز بر شب وارد می شود و

خورشید و ماه را مسخر کرد. همه تا مدت معینی در حرکت می باشند. آگاه باشید که او عزیزی آمرزنه است. (5)

شما را از یک نفس آفرید. سپس از آن همسر آن را قرار داد و از چهارپایان 8 جفت را برای شما نازل کرد. شمارا در

شکمای مادراندان در طی سه مرحله در تاریکی های سه گانه خلق می کند. این خداوند شماست که پروردگار شما می باشد.

حکومت برای اوست. خدائی جز او نیست. پس چرا رویگردن می شوید؟(6)

اگر کفر بورزید، پس قطعاً" خداوند از شما بی نیاز است و برای بندگانش کفر را راضی نمی شود و اگر شکرگزاری کنید،

از شما راضی می شود و کسی بار کس دیگر را بردوش نخواهدکشید. سپس بازگشت شما به سوی پروردگارتان می باشد.

پس شما را از اعمالتان آگاه می کند. قطعاً" او به آنچه که در ذهن ها می باشد، آگاه است. (7)

وهنگامی که به انسان آسیب جدی رسید، پروردگارش را خواند، درحالیکه به سوی او توبه کرده بود. پس هنگامی که خداوند نعمتهای خود را به او عطا کرد، آنچه را که قبلًا" (فقط) از او می خواست، فراموش کرد و برای خداوند همتا قرار

داد، نا از راهش گمراه کند. بگو: با کفرت کمی از زندگی دنیا بهره مند شو. قطعاً" تو از اهل جهنم می باشی. (8)

آیا کسی است که خودش در اوقات شب با سجده و قیام، نماز بخواند، از آخرت بترسد و امید به رحمت پروردگارش داشته

باشد؟ بگو: " آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند، یکسان می باشند؟" قطعاً" صاحبان عقل پند می گیرند . (9)

بگو: " ای بندگانی که ایمان آورند، از پروردگارتان بترسید. برای کسانی که در این دنیا خوبی کردند، خوبی می باشد و

زمین خداوند وسیع است. قطعاً" پاداش صابران به آنها به صورت کامل بدون حساب داده خواهد شد . "(10)

بگو: " قطعاً" من امر شده ام که خداوند را بندگی کنم، برای او دین را خالص کنم ". (11)

و امر شده ام که اولین مسلمان باشم. (12)

بگو: " قطعاً" من ترس دارم که پروردگارم را به خاطر عذاب روز بزرگ نافرمانی کنم." (13)

بگو: " خداوند را بندگی می کنم. برای او دین را خالص می کنم." (14)

پس هر آنچه می خواهید، از غیر او را بندگی کنید. بگو: "قطعاً" زیانکاران کسانی هستند که خودشان و خانواده شان در

روز قیامت زیانکار شدند. آگاه باشید که آن همان زیانکاری آشکار است . (15)

آتش از بالای سر آنها واز زیر آنها بر آنها سایه انداخته است. خداوند با آن بندگانش را می ترساند. ای بندگان، پس از من

بترسید. (16)

و کسانی که از اطاعت و بندگی طاغوت دوری کردند و به سوی خداوند بازگشته اند، برای آنها بشارت می باشد. پس به بندگان

بشارت بده..... (17)

کسانی که گفتار را می شنوند، پس از بهترین آن اطاعت می کنند. آنها کسانی هستند که خداوند آنها را هدایت کرده است

و آنها خودشان صاحبان عقل هستند . (18)

آیا برای کسی که بر او کلمه عذاب محقق شده است، آیا پس تو کسی که در آتش هست را خلاصی داده و نجات می بخشی؟ (19)

لیکن کسانی که از پروردگارشان ترسیدند، از بالای آن برای آنها غرفه هایی می باشد. غرفه هایی بنا شده اند که از زیر آن نهرهای جاری می باشد. این وعده خداوند است. خداوند در وعده گاه تخلفی نمی کند . (20)

آیا ندیده ای که قطعاً خداوند از آسمان آب را نازل کرده است؟ پس با آن چشمها بزرگ آب را پدید آورد، که با آن زراعت را که رنگهای مختلفی دارد، پدید می آورد. سپس خشک میکند. پس آنرا زرد می بینی. سپس آن را پوسیده می کند. قطعاً در این بطور حتم یادآوری برای صاحبان عقل می باشد . (21)

آیا پس کسی هست که خداوند سینه او را برای اسلام فراخ کرده باشد؟ پس او بر نوری از جانب پروردگارش می باشد. پس واي برکسانی که قلبهاي آنها از ياد خداوند تاریک می باشد. آنها در گمراهی آشکاری می باشند. (22)

خداوند بهترین سخن را در کتابی که مطالب مشابه در قسمتهای مختلف آن آمده است، نازل کرد که از آن موهای بدن کسانی که از پروردگارشان می ترسند، سیخ و مورمور می شود. سپس بدنشان و قلبشان با ياد خداوند نرم می شود. این هدایت خداوند است. با آن هر کس را که بخواهد، هدایت می کند و کسی که خداوند گمراه کند، پس برای او هدایت کننده ای نمی باشد. (23)

آیا پس کسی که پرهیزکار می باشد، بدی عذاب روز قیامت به صورتش می رسد؟ و به ظالمان گفته شد: " آنچه کسب کرده اید، بچشید." (24)

کسانی که قبل از آنها بودند، تکذیب کردند. پس آنطوری که فکر آن را نمی کردند، برای آنها عذاب آمد. (25)

پس خداوند در زندگی دنیا خواری را به آنها چشاند و اگر می دانستند، حتماً عذاب آخرت بزرگتر است. (26)

وقطعاً" در این قرآن برای مردم هر مثلی زدیم، تا شاید آنها پند گیرند . (27)

قرآنی عربی بدون هیچ کجی، تا شاید آنها پرهیزکاری کنند . (28)

خداوند مثل مردی را زده است که با کسانی که در کار یا مال یا او شریک هستند، با یکدیگر بخلافی و مخالفت می کنند و مثل مردی که با بیع سلم، از مرد دیگری، پیش خرید می کند. آیا با یکدیگر یکسان هستند؟ سپاس و تشکر مخصوص خداوند است. بلکه اینگونه است که اکثر آنها نمی دانند . (29)

قطعاً" تو خواهی مرد و قطعاً" آنها خواهند مرد . (30)

سپس قطعاً" شما در روز قیامت در نزد پروردگارستان با یکدیگر خصوصیت خواهید کرد . (31)

پس چه کسی ظالمتر از کسی می باشد که به خداوند نسبت دروغ داده و آن هنگام که با صدق و راستی مواجه شد، آن را تکذیب کرد؟ آیا در جهنم، جا برای کافرین نیست؟ (32)

و کسی که با صدق و درستی آمد و آن را تصدیق و تائید کرد، از جمله کسانی می باشد که پرهیزکار می باشد . (33)
آنچه در نزد پروردگارشان می خواهند، برای آنها فراهم است. این پاداش نیکوکاران است. (34)

خداوند بدترین اعمالی که از آنها سر زده باشد، می پوشاند و پاداش آنها را بعتراز اعمالی که انجام داده اند، می دهد . (35)
آیا خداوند برای بندۀ اش کافی نیست و تورا از کسانی غیر از او می ترسانند و کسی را که خداوند گمراه کند، برای او هیچ هدایت کننده ای نمی باشد . (36)

و کسی را که خداوند هدایت کند، برای او هیچ گمراه کننده ای نمی باشد. آیا خداوند، انتقام گیرنده باعزت نمی باشد؟ (37)
واگر از آنها بپرسی: "چه کسی آسمانها و زمین را خلق کرده است؟"، "حتماً" می گویند: "خداوند". بگو: "آیا پس آنچه غیر از خداوند می خوانید را دیده اید؟ اگر خداوند بخواهد که به من بدی برسد، آیا آنها می توانند، ببی او را دور کنند یا اگر اراده کند که رحمتی به من برسد، آیا می توانند جلوی رحمت او را بگیرند؟" بگو: "خداوند، برای من کافی می باشد.
توکل کنندگان بر او توکل می کنند . (38)

بگو: "ای قوم در جایگاهتان انجام دهید. من هم انجام می دهم. پس بزودی خواهید دانست." (39)

کسی که عذاب، او را فرآگیرد، او را خوار می کند و بر او عذابی که ماندگار است، واقع می شود . (40)
قطعاً" ما بر تو کتاب را برای مردم به حق نازل کردیم. پس کسی که هدایت شد، پس برای نفس خودش می باشد و کسی که گمراه شد، پس قطعاً" برآن نفس گمراه می شود و تو بر آنها وکیل نمی باشی . (41)

خداوند، تمامی جان افراد را چه در هنگام مرگ و چه در هنگام خواب می گیرد. پس جان کسانی را که مرگ آنها فرا رسیده است، نگه می دارد و جان دیگری را که مرگ آن فرا نرسیده است، تا مدت معین می فرستد. قطعاً" در این بطور

حتم نشانه هایی برای کسانی می باشد که فکر می کنند . (42)

آیا غیر از خداوند برای خود شفاعت کننده اختیار کرده اند؟ بگو: " حتی اگر(بتهما) مالک چیزی نباشد و فکر نکند؟" (43)

بگو: "همه شفاعت برای خداوند است. حکومت آسمانها و زمین برای اوست. سپس بسوی او برگردانده می شوید." (44)

و هنگامی که یاد می شود، خداوند یکتا می باشد، قلوب کسانی که به آخرت ایمان ندارند، ناخوش می شود و هنگامی که

کسانی غیر از او یاد می شوند، در آن هنگام آنها خوشحال می شوند . (45)

بگو: " خداوندا ای خالق آسمانها و زمین، عالم به نهان و آشکار، تو بین بندگانت در مورد اختلافاتشان حکم می کنی . " (46)

واگر بطور قطع برای کسانی که ظلم کرند، همه آنچه که در زمین است ومثل آن هم همراه آن برای آنها باشد، حتما" آن

را می دهد تا خود را از بدی عذاب روز قیامت خلاص کنند و از جانب خداوند آنچه را که فکر آن را نمی کرند، برایشان

آشکار و معلوم می شود . (47)

و بدیهایی که کسب کرده بودند، برای آنها آشکار و معلوم شد و حقیقت آن چیزی را که مسخره می کرند، برایشان مشخص

شد . (48)

پس هنگامی که ضرر و سختی به انسان رسید، ما را صدا زد. سپس هنگامیکه نعمتی را که از جانب ما می باشد، در

اختیار او قرار دادیم، گفت: " قطعا" آن از روی علم و دانش بدست آورده ام." بلکه آن آزمایش است و لیکن اکثر آنها

نمی دانند . (49)

قطعا" کسانی که قبل از آنها بوده اند، آن را گفته اند. پس آنچه که کسب کرند، آنها را بی نیاز نکرد . (50)

پس بدیهایی آنچه را که کسب کرند، به آنها رسید و کسانی از آنها که ظلم کرند، بزودی بدیهایی آنچه را که کسب

کرده اند، به آنها می رسد و آنها نمی توانند، مانع شوند . (51)

ایا ندانسته اند، قطعا" خداوند روزی را برای هر کس که بخواهد، گسترش می دهد و تنگ می کند. قطعا" در این بطور حتم

نشانه هایی برای کسانی می باشد که ایمان دارند . (52)

به آن بندگان من که بر نفس خود اسراف کرده اند، بگو: " از رحمت خدا نامید نشوید. قطعا" خداوند همه گناهها را

می آمرزد. قطعا" او أمرزنده معهربان است . (53)

به سوی پروردگارستان توبه و بازگشت کنید و قبل از آنکه برای شما عذاب بباید، تسلیم او شوید. سپس یاری نمی شوید .

(54)

و از بهترین چیزی که بر شما از جانب پروردگارستان نازل شده است تبعیت کنید، قبل از آنکه عذاب ناگهانی برای شما بباید

و شما نمی فهمید . (55)

اینکه فردی بگوید: "ای وای برمن، برای اهمال کاربها و کوتاهی هائی که در پیشگاه خداوند کردم و اینکه حتما" از

مسخره کنندگان بودم . " (56)

یا بگوید: "بطورقطع اگر خداوند مرا هدایت می کرد، حتما" از پرهیزکاران بودم . " (57)

یا در حین دیدن عذاب بگوید : "قطعا" اگر امکان پاک کردن خود را داشته باشم، پس از نیکوکاران می باشم . " (58)

آری . قطعا" آیات من نزد تو آمد پس ان را تکذیب کردی و تکبر کردی و از کافرین بودی . (59)

و روز قیامت، کسانی که به خداوند نسبت دروغ دادند، می بینی که صورتشان سیاه شده است . آیا در جهنم جایگاهی برای

متکبران نیست؟ (60)

و خداوند کسانی را که پرهیزکاری کردند، نجات می دهد . بخارط آنکه به جایگاه رستگاری و کامیابی رسیده اند، هیچ بدی

به آنها نمی رسد و آنها اندوهگین نمی شوند . (61)

خداوند خالق همه چیز می باشد و او بر هر چیزی وکالت دارد . (62)

کلیدهای آسمانها و زمین برای اوست و کسانی که به آیات خداوند کفر ورزیدند ، آنها همان ریانکاران می باشند . (63)

ای جاهلان، آیا به من امر می کنید که غیر از خداوند را بندگی کنم؟(64)

و بطور قطع به تو و به کسانی که قبل از تو بوده اند، وحی شده است که اگر شرک بورزی، حتما" اعمالت باطل شده و به هدر

می رود و حتما" از زیانکاران خواهی بود . (65)

پس بجای آن، خداوند را بندگی کن و از شکرگزاران باش. (66)

و قدر و منزلت خداوند را آنطور که شایسته او است، ندانستند و در روز قیامت زمین بطور کامل در تصرف او می باشد و

آسمانها به دست او بهم پیچیده است . اوپاک و منزه است و بلند مرتبه است، از آنچه شریک می گیرند. (67)

و در صور دمیده می شود. پس هر آنچه در آسمانها و هر آنچه در زمین است، بلشنیدن آواز سخت، بیهوش می گردد، جز

آنکه خدا بخواهد. سپس بار دیگر در صور دمیده می شود. پس در آن هنگام آنها ایستاده نگاه می کنند. (68)

واز سمت شرق، زمین با نور پروردگارش منور می شود و نوشته گذاشته می شود و پیامبران و شهداء آورده می شوند

و بین آنها به حق قضاوت می شود و آنها مورد ظلم قرار نمی گیرند . (69)

وبصورت تمام وکمال هر نفسی هرکاری که کرده است ، به او داده می شود و او(خداوند) به آنچه که انجام می دهد ،

آگاهتر است . (70)

وکسانی که کافر شدند، به سوی جهنم به صورت گروهای متفرق سوق داده شدند. وقتیکه به آن رسیدند، در هایش باز شد و

فرشتگانی که خزینه دار آن بودند، به آنها گفتند: " آیا از خودتان پیامبرانی نیامد که بر شما آیات پروردگارتان را بخوانند

و شما را از دیدن این روزی که با آن مواجهه هستید، بترسانند؟" گفتند: "بله" ولیکن کلمه عذاب برکافرین محقق شد . (71)

گفته شد: "از دربهای جهنم وارد شوید. درحالیکه در آن جاودانه می باشید." پس جایگاه متکبران بد می باشد . (72) و کسانی که تقوای پروردگارشان را رعایت کردند، به سوی بهشت به صورت گروههای متفرق سوق داده شدند. وقتیکه به آن رسیدند و درهایش باز شد و فرشتگانی که خزینه دار آن بودند، به آنها گفتند: "سلام برشما، درمان شدید و شفا یافتید.

پس برای همیشه داخل آن شوید ." (73)

و گفتند: "سپاس و تشکر مخصوص خداوندی است که به ما و عده راست داد و ما وارث زمینی مورد دلخواه در بهشت شدیم. پس پاداش عاملان خوب می باشد . (74)

و فرشتگانی را که دور عرش را احاطه کرده اند، می بینی که تسبیح حمد پروردگارشان را می کنند و بین آنها به حق قضاویت شد و گفته شد: "سپاس و تشکر مخصوص خداوند پروردگار جهانیان می باشد . " (75)

توضیح آیات سوره زمر

آیات: 1 و 2

این آیات در مورد قرآن می باشد .

آیات: 3 و 4

این آیات در مورد تبعیت از دین اسلام می باشد و به نکات ذیل اشاره می کند:

- قرآن به عنوان کتاب دین اسلام، به حق می باشد .
- باید در اطاعت از خداوند و تبعیت از او اخلاص داشت .
- کسانی که سرپرستانی غیر از خداوند اختیار می کنند و از آنها تبعیت می کنند، با قصد و نیت رسیدن به قرب الهی می باشد .
- خداوند در قیامت در باره اختلاف آنها در پرستش خدای یگانه ، حکم خواهد کرد .
- خداوند دروغگویانی که بسیار پنهان کاری می کنند، را هدایت نمی کند .

آیات: 4-6

این آیات در مورد یکتا بودن خداوند است و به آفرینش آسمانها و زمین ، شب و روز ، خورشید و ماه ، انسان و چهارپایان اشاره می کند .

خداوند ، پروردگار عالم است و حکومت آسمانها و زمین از آن اوست .

این سوال مطرح است که با وجود این همه آیات، چرا برای او شریک می گیرند؟

آیات: 7-17

این آیات در مورد بندگی خداوند است و به نکات ذیل اشاره می کند:

- خداوند به عبادت بندگان نیازی ندارد.
- خداوند از کافرین و مشرکان راضی نمی باشد.
- شکرگزاری موجب رضایت خداوند می شود.
- هر کسی مسئول اعمال خودش می باشد.
- همه بسوی خداوند باز می گردند.
- در آخرت همه از اعمال خود آگاهی می یابند.
- خداوند از ذهن بندگانش آگاهی دارد.
- وقتی که به انسان مصیبت و گرفتاری می رسد، خدا را از ته قلب می خواند و وقتی که خداوند حاجت او را برآورده گرد، طغیان و سرکشی می کند و برای او شریک می گیرد و دیگران را هم گمراه می کند.
- بهره مندی کافر از دنیا فقط به اندازه عمر دنیائی می باشد و در آخرت اهل جهنم می باشد.
- صاحبان عقل و خرد در اطاعت و فرمانبرداری از خداوند شبها نماز می خوانند و امید به رحمت خداوند دارند.
- دانا و ندان با هم یکسان نیستند.
- وظیفه بندگان، پرهیزکاری کردن و اطاعت از خداوند است.
- کسانی که خوبی کنند، در همین دنیا خوبی می بینند.
- زمین خدا برای خوبی کردن در آن بسیار وسعت دارد.
- خداوند پاداش صابران را کامل و بدون حساب و کتاب می دهد.
- باید در بندگی خداوند و تبعیت از دین او خالص بود و رسول خدا(ص) اینچنین بود.
- رسول مکرم اسلام، اولین کسی بود که خود را تسلیم خداوند کرد.
- او خود با آنکه رسول خدا بود، از عذاب آخرت می ترسید.
- او وظیفه داشت که اخلاص خود را در بندگی خداوند به مردم اعلام کند.
- انسان در بندگی کردن آزاد است.
- زیانکار واقعی کسی است که خود و خانواده اش در قیامت زیانکار می شوند. جایگاه آنها در آتش جهنم است.
- این هشدار خداوند به بندگانش برای ترس از جهنم و لزوم پرهیزکاری کردن است.
- کسانی که از طاغوت دوری کردند و بسوی خداوند بازگشتند، برای آنها بشارت می باشد.

آیه: 18

این آیه بیان می کند که صاحبان عقل چه خصوصیتی دارند.

خداوند، صاحبان عقل را هدایت می کند.

آیات: 19 و 20

این آیات اهل بهشت و اهل جهنم را با هم مقایسه می کند.

کسی نمی تواند اهل جهنم را از آتش جهنم خلاص کند.

اهل بهشت در مکانی مشرف بر جهنم بوده و می توانند که اهل جهنم را ببینند.

آیه: 21

این آیه تقدیر آفرینش گیاهان را بیان می کند که آب باعث رشد و نمو آنها شده و در نهایت گیاه، خشک شده و زرد و پوسیده می شود.

صاحبان عقل به این موضوع توجه می کند.

آیات: 22-26

این آیات به مقایسه هدایت یافتنگان و گمراهان می پردازد:

هدایت یافتنگان:

- نور خداوند در وجود آنها باعث هدایت آنها می شود.
- با خواندن قرآن، دل آنها نرم می شود.
- کسی که پرهیزکار باشد، عذاب جهنم به او نمی رسد.

گمراهان:

- کسانی که پاد خدا نمی کنند ، کاملاً " گمراه می باشند .
- هیچکس نمی تواند کسی را که خداوند او را گمراه کرده است، هدایت کند.
- ظالمان در آخرت به سزا اعمال خود می رسند و دچار عذاب قیامت می شوند.
- همانند گذشتگان و پیشینیان، عذاب دنیائی آنطور که فکر آن را نمی کردند ، برآنها نازل شد.
- در دنیا خوار شدند و عذاب بزرگتری در آخرت منظر آنها می باشد .

آیات: 27 و 28

این آیات به ذکر چند ویژگی قرآن می پردازد:

- مثالهای زیادی در آن آمده است.
- قرآن کتاب پند و اندرز است.
- قرآن به زبان عربی است.
- هیچ تناقضی در آن نیست.
- این کلتب درس پرهیزکاری است.

آیات: 29-35

این آیات در مورد پاداش اعمال می باشد.

خداآوند در آیه 29 یك مثال را مطرح می کند و با آن نشان می دهد، به خاطر لطفی که به بندگان خوب خود دارد، مشتری اعمال آنها می شود و در دنیا و آخرت به آنها پاداش می دهد.

همه افراد می میرند و به حساب اعمال آنها رسیدگی می شود.

در روز محشر، دو گروه مومنان و کافرین با یکدیگر خصومت و دشمنی خواهند داشت.

ظلمترين افراد کسانی هستند که نسبت دروغ به خداوند مي بندند و راستي و صداقت را تکذيب مي کنند .
جايگاه آنها جهنم است .

مومنان و پرهيزکاران کسانی هستند که رفتار آنها از روی صداقت است و راستي و صداقت را تائيد مي کنند .
خداوند به خاطر کارهای خوبی که انجام داده اند، در آخرت به آنها هرچه بخواهند، مي دهد .
خداوند اعمال بد آنها را مي پوشاند و بهتراز آنچه انجام داده اند، به آنها پاداش مي دهد .

آيات: 36-41

اين آيات در مورد هدایت انسان مي باشد و به نکات ذيل اشاره مي کند:
خداوند برای هدایت کردن انسان کافي مي باشد .
در انجام اعمال فقط باید از خداوند اطاعت کرد .
نباید از تهدید ديگران ترسيد و به هیچ عنوان نباید بخاطر ترس از آنها خدا را نافرمانی کرد .
اگر کسی را خداوند گمراه کند، هدایت کننده ای برای او یافت نخواهد شد .
همچنین اگر کسی را خداوند هدایت کند، هیچکس نمي تواند که او را گمراه کند .
کسی که هدایت خداوند را نپذيرد، خداوند از او انتقام خواهد گرفت و او را در آتش جهنم مجازات خواهد کرد .
کسانی که هدایت خداوند را نمي پذيرند، در آفريش آسمانها و زمين به خداوند(قدرت ماوراءالطبعه) اعتقاد دارند .
آنها ديگران را با خداوند در دفع سخنها و مشكلات زدگی و همچنین بدبخت آوردن نعمتها شريک مي دانند. درصورتیکه رفع بلا و رسیدن به نعمتها فقط در دست خداوند مي باشد .
برای حل مشكلات زندگی و رسیدن به آرزوها خداوند کافي است و فقط باید توکل به او کرد .
هرکسی در اعمال خود اختیار دارد .
کسی که هدایت خدا را نپذيرد، در قیامت دچار عذاب جهنم خواهد شد .
كتاب خدا قرآن مجید به حق بوده و برای هدایت انسان نازل شده است .
کسی که هدایت را بپذيرد، به نفع خودش مي باشد .
کسی که هدایت را نپذيرد، نفسش دچار گمراهي شده است .
رسول مكرم اسلام در هدایت شدن و يا هدایت نشدن مردم وکالت ندارد .

آیه: 42

این آیه فرق بین خواب و مرگ را بیان می کند:

جان و نفس افراد، چه در مرگ و چه در خواب گرفته می شود. در مرگ، جان به بدن نمی تواند، برگردد، ولی در خواب، جان اجازه پیدا می کند که دوباره به بدن برگردد و بیدار شود.

کسی که مرگ مغزی می شود، سطح هوشیاری آن به حدی است که از لحظه پزشکی امکان بهوش آمدن ندارد و نمی تواند از اعما خارج شود. پس نمیتواند بیدار شود. در واقع مرده است. خواب و مرگ برای اهل تفکر، از نشانه های خداوند می باشد.

آیات: 43-45

این آیات در مورد پرسش بتها و درخواست شفاعت از آنها می باشد.

کسی که قدرتی ندارد و حتی امکان فکر کردن ندارد (بتها) نمی تواند به عنوان شفاعت کننده بین بند و خالق مطرح باشد. اجازه شفاعت در تمام صاحب هستی و مالک آسمانها و زمین می باشد.

مشارکان که به یگانگی خداوند و به آخرت اعتقادی ندارند، اگر از یگانگی خدا با آنها صحبت شود، ناراحت می شوند و هنگامی که صحبت از دیگران می شود، خوشحال می شوند.

آیه: 46-48

این آیات بیان می کند که در آخرت، حقایق زندگی دنیا روشن می شود.

خداآندي که خالق آسمانها و زمین است و عالم به نهان و آشکار می باشد، در آخرت مشخص و آشکار می کند که چه چیز حق می باشد.

همه کارهای بدی که ظالمان انجام داده اند، برایشان روشن و آشکار خواهد شد و هرگز نمی توانند از عذاب جهنم خود را نجات دهند.

آیه: 49-58

این آیات در مورد آزمایش خداوند می باشد:

انسان در هنگام سختی و ناراحتی به یاد خدا می افتد و از او درخواست کمک می کند، ولی هنگامی که خداوند خواسته او را می دهد، آن را از جانب خداوند نمی بیند.

برخورداری از نعمتها در واقع آزمایش خداوند است، ولی بیشتر مردم نمی دانند که خداوند با آن نعمتها در حال آزمایش

کردن آنها می باشد .

گذشتگان هم اعتقاد داشتند، آنچه که بدست آورده اند، حاصل علم و تلاش خودشان بوده است و خداوند را فراموش کردند.

اتکا به توانایی های فردی آنها را از خداوند بی نیاز نمی کند .

آنها نمی توانند از اعمال بد خود فرار کنند و نتیجه اعمال بد خود را خواهند دید .

گسترش یافتن روزی یا تنگ شدن روزی با اراده خداوند است.

کسانی که مومن هستند ، با تفکر ، نشانه های خداوند را در این خصوص مشاهده می کنند .

کسانی که در آزمایشهای الهی سر بلند نبوده اند، نباید از رحمت خداوند مایوس شوند .

خداوند آمرزندۀ مهربان است و همه گناهان را می آمرزد .

شرط آن توبه کردن و تسليم خدا شدن است .

اگر عذاب واقع شود، توبه هیچ فایده ای ندارد .

قرآن مجید برای هدایت مردم نازل شده است که باید از آن تبعیت کرد .

اطاعت از کتاب خدا و تسليم خدا شدن باعث رهائی از عذاب الهی می شود .

کافرین از انجام آزمایشهای الهی سر بلند بیرون نمی آیند و در قیامت برای موارد ذیل حسرت خواهند خورد:

- اهمال کاری و کوتاهی در انجام دستورات الهی
- مسخره کردن آیات خداوند
- نامید شدن از رحمت خداوند در هدایت شدن
- توبه کردن در وقت دیدن عذاب (که در آن موقع بی فایده می باشد)
- تکذیب آیات الهی
- تکبر کردن
- کافر شدن

آیات: 59 و 60

این آیات بیان می کند که سیمای کافرین در قیامت به دلیل تکذیب کردن آیات خداوند و تکبر کردن، سیاه بوده و جایگاه آنها جهنم می باشد .

آیه 61:

این آیه نشان می دهد که خداوند پرهیز کاران را نجات می دهد و آنها را به بهشت می برد که در آن نه بدی به آنها می رسد و نه اندوهگین و ناراحت می شوند .

آیات: 62-67

این آیات در مورد لزوم بندگی خداوند می باشد و به نکات ذیل اشاره می کند:

خداوند خالق همه چیز می باشد .

او بر هر چیزی نیابت و وکالت دارد .

کلیدهای آسمانها و زمین در دست اوست و او بر هر چیزی تسلط و احاطه دارد .

کسانی که به آیات خداوند کفر می ورزند، زیانکار می باشند .

کسانی که دیگران را به پرستش غیر از خداوند می خوانند، جاهل هستند .

در پرستش خداوند ، هیچ شریکی نباید برای او گرفت .

شرک موجب نابودی اعمال و زیانکاری می شود .

فقط خداوند لایق اطاعت و بندگی می باشد و باید او را شکرگزاری نمود.

انسان نسبت به پرورده‌گار خود ناسپاس است و قدر و منزلت خدای خود را نمی داند .

او پاک و منزه است و شریکی ندارد .

آیات: 67-75

این آیات در مورد آخرت می باشد و حاوی نکات ذیل است:

در قیامت، زمین کاملا" تحت نفوذ و سلطه خداوند می باشد و آسمانها بهم می پیچد .

با صور اول آنچه در آسمانها و زمین است، بیهوش می شوند. جز آنکس که خدا بخواهد .

با صور دوم همه بر می خیزند و نگاه می کنند .

نور خدا زمین را فرا می گیرد .

نامه اعمال باز شده و حساب وکتاب برقرار می شود .

پیامبان و شهداء آورده می شوند و در مورد اختلافات ، به حق قضاؤت می شود و به هیچ کس ظلم نمی شود .

به هر کسی پاداش اعمالش به صورت کامل داده می شود .

خداوند از اعمال همه کاملا" آگاهی دارد .

جهنمیان گروه گروه به سوی جهنم روانه می گردند . وقتی به آن می رسند، در هایش باز می شود و فرشتگان خزینه دار

به آنها می گویند: " آیا از خودتان پیامبرانی نیامد که برای شما آیات پرورده‌گارتان را بخوانند و شما را از دیدن این روزی

که با آن مواجهه هستید، بترا سانند؟" می گویند: "بله". و عده عذاب خداوند بر آنها محقق می شود.

آنها در عذاب جهنم، جاودانه باقی می مانند.

جایگاه متکبران بد می باشد.

پرهیزکاران دست دسته به سوی بھشت روانه می گردند. وقتیکه به آن می سیند و درهایش بازمی شود، فرشتگانی که خزینه دار آن هستند، به آنها می گویند: "سلام برشما، از گناهان پاک شدید و شفا یافتید. پس برای همیشه داخل آن شوید".

آنها خداوند را بخاطر بھشتی که به آنها وعده راست داده است، شکرگزاری می کنند.

فرشتگان در عرش الهی او را تسبیح می کنند.

در پاداش و عذاب الهی به حق قضاوت می گردد.

سپاس و شکر مخصوص خداوند پروردگار جهانیان می باشد، که به حق قضاوت می کند.

عناوین موضوعی سوره زمر به ترتیب آیات

عنوان	موضوع	آیات
اسامی یا صفات خدا	مهربان	1
قرآن - نزول قرآن	اراده خدا برای نزول آیات	1
عزت خدا	عزت با حکمت	1
اسامی یا صفات خدا	با عزت	1
اسامی یا صفات خدا	با حکمت	1
سوال یا اعلان به محمد(ص)	قرآن - برق بودن قرآن	2
قرآن - نزول قرآن	نازل کردن به حق	2
دستور مستقیم به محمد(ص)	اطاعت از خداوند	2
دستور مستقیم به محمد(ص)	اخلاق داشتن	2
کارهای خوب	اخلاق	2
دین	اخلاق داشتن	2
مالکیت خدا	دین	2
مشرکان	عادت شرک ورزی	3
وضعیت محشر	بررسی اختلافات	3
هدایت خدا	هدایت نشدگان	3
کارهای ناپسند	دروغگوئی	3
دستورات خدا به امت	اگاهی از دین خالص	3
یگانگی خدا	نداشتن فرزند	4
اسامی یا صفات خدا	پاک	4

4	یکتا	اسامی یا صفات خدا
4	انتقام گیرنده	اسامی یا صفات خدا
5	آفرینش آسمان	آسمان
5	آفرینش زمین	زمین
5	حرکت شب و روز در مدار	زمان - گذشت زمان
5	مسخر شدن خورشید	خورشید
5	مسخر شدن ماه	ماه
5	مدت معین	دنیا - ازنگاه کلی
5	عمر معین	آسمان
5	عمر معین	زمین
5	مدت معین حرکت	خورشید
5	مدت معین حرکت	ماه
5	آگاه بودن از عزت و امربش خداوند	دستورات خدا به امت
5	باعزت	اسامی یا صفات خدا
5	امربنده	اسامی یا صفات خدا
5	عزیز امربنده	عزت خدا
6	آفرینش انسان	آفرینش انسان
6	جانوران - دام	جانوران - دام
6	پروردگار	اسامی یا صفات خدا
6	حکومت	مالکیت خدا
6	نداشتن شریک	یگانگی خدا
6	چرا روی برミ گردانند؟	سوال خدا
6	تاریکی سه گانه	آفرینش انسان- رحم مادر
7	کافرین	تنفر خدا
7	شکر گزاری کردن	رضایت خدا
7	کافرین	کارهای ناپسند - ظلم کردن
7	شکر گزاری کردن	کارهای خوب
7	مسئولیت اعمال	ویژگی های انسان
7	پروردگار	اسامی یا صفات خدا
7	بی نیاز	اسامی یا صفات خدا
7	به سوی خدا	رجعت
7	دیدن همه اعمال	وضعیت محشر
7	ذهنها	علم خدا
8	دعا کردن در هنگام سختی	دعا
8	دعا هنگام رنج و مصیبت	ویژگی های انسان
8	فراموشی نعمتهای خدا	ویژگی های انسان
8	فراموشی نعمتهای خدا	کارهای ناپسند
8	گمراه کردن از راه خدا	کارهای ناپسند
8	گفتن به کافرین	دستور مستقیم به محمد (ص)

8	اهل جهنم	کافرین
8	کافرین	اهل جهنم
8	بهره مندی از دنیا	کافرین
8	مشرکان	کافرین
8	کافرین	مشرکان
9	عبادت در شب	عبدات خدا
9	رحمت خدا	نکات زندگی
9	تهجد در شب	کارهای خوب
9	نماز شب	عبادات فردی - نماز
9	ترس از قیامت	کارهای خوب - ترس از خدا
9	امید داشتن به خدا	کارهای خوب
9	پروردگار	اسامي يا صفات خدا
9	اهل تفکر	رحمت خدا
9	گفتن آیا دانا با نادان یکسان است؟	دستور مستقیم به محمد (ص)
9	دانان و نادان	قرآن - قیاس در قرآن
9	صاحبان فکر	تذکر - پذیرفتن تذکر
9	آیا کسی هست که در اوقات شب نماز بخواند، از آخرت بترسد و امید به رحمت پروردگارش داشته باشد؟	سوال خدا
10	گفتن از نافرمانی خدا بترسید	دستور مستقیم به محمد (ص)
10	خوبی کردن	کارهای خوب
10	مهاجرت کردن	کارهای خوب
10	پاداش اعمال در دنیا	صالحین - خصوصیات صالحین
10	گسترده بودن	زمین
10	صبور بودن	کارهای خوب - ترس از خدا
10	صابران	اهل بهشت
11	گفتن امر به بندگی خدا شده ام.	دستور مستقیم به محمد(ص)
11و14	اخلاص داشتن	دین
11	اخلاص	کارهای خوب
12	اولین مسلمان	نکات مهم در مورد محمد(ص)
13	گفتن از نافرمانی خداوند می ترسم	دستور مستقیم به محمد(ص)
13	نافرمانی	کارهای ناپسند
13	بزرگ	اسامي روز قیامت
13	پروردگار	اسامي يا صفات خدا
14	گفتن امر به بندگی خدا شده ام	دستور مستقیم به محمد(ص)
14	اخلاص	کارهای خوب
15	زیانکاری	نکات زندگی
15	اختیار در انتخاب	ویژگی های انسان

15	قیامت	اسامی روز قیامت
15	آگاه بودن از زیانکاری آشکار	دستورات خدا به امت
15	گفتن زیانکارترین افراد	دستور مستقیم به محمد(ص)
16	زیانکاران	اهل جهنم
16	سایه آتش	قرآن - مثهای قرآنی
16	آتش همه جانبه	وضعیت جهنم
16	ترس از خدا	دستورات خدا به امت
16	پرهیزکاری کردن	کارهای خوب - ترس از خدا
16	ترس از قیامت	کارهای خوب - ترس از خدا
17و18	بشارت به صاحبان خرد	دستور مستقیم به محمد(ص)
17	اجتناب از طاغوت	اهل بهشت
17	توبه کنندگان	اهل بهشت
17	دوری از طاغوت	کارهای خوب
17	تسلیم خدا شدن	کارهای خوب
18	تبیعت کردن از بهترین سخنان	هدایت خدا
18	صاحبان فکر	تذکردادن - پذیرفتن تذکر
18	تبیعت از بهترین سخن	کارهای خوب- صحبت کردن
19	خلاص کردن از آتش جهنم	سوال یا اعلان به محمد(ص)
19	کلمه عذاب	کلمات خدا
20	پروردگار	اسامی یا صفات خدا
20	غرفه	وضعیت بهشت
20	نهرها	وضعیت بهشت
20	برحق بودن	وعده خدا
20	پرهیزکاران	اهل بهشت
21	نزول باران	سوال یا اعلان به محمد(ص)
21	زراعت	تفکر - لزوم تفکر
21	چشم	زمین- آب
21	تقدیر زراعت	تقدیر خدا
21	تقدیر آفرینش گیاهان	گیاهان
21	مزرعه	گیاهان
21	قلب تاریک	قرآن - مثهای قرآنی - قلب
22و23	پروردگار	اسامی یا صفات خدا
22	نور خدا	نکات زندگی
22	گمراهی آشکار	نکات زندگی
22	تاریکی قلب	ذکر ویاد خدا
22	یاد خدا	کارهای خوب
23	بهترین سخن	قرآن - نزول قرآن
23	مطالب مشابه در قسمتهای مختلف	قرآن - عظمت قرآن
23	سیخ شدن مو بر بدن	قرآن - مثهای قرآنی

23	ترس از خدا - نرم شدن دل	کارهای خوب
23	نرم شدن دل	ذکر ویاد خدا
23	یاد خدا	هدایت خدا
23	هدایت کردن	اراده خدا
23	هدایت نشگان	هدایت خدا
23	سینخ شدن مو بر بدن	قرآن - قرائت قرآن
24,26	عذاب در دنیاک	کارهای ناپسند- ظلم کردن
24	آیا بدی عذاب روز قیامت به صورت پرهیزکار می رسد؟	سوال خدا
24	قیامت	اسامی روز قیامت
24	جزای اعمال	آخرت - ازنگاه کلی
25	عذاب ناگهانی	عذاب خدا در دنیا
25	تاریخ گذشتگان	کارهای ناپسند- ظلم کردن
26	خواری در زندگی دنیا	کارهای ناپسند- ظلم کردن
26	عذاب دنیا و عذاب آخرت	قرآن - قیاس در قرآن
27	مثلهای فراوان	قرآن- مثلهای قرآنی
27	مثال زدن	تذکردادن - شرایط تذکر دادن
27	مثالهای قرآنی	تفکر - لزوم تفکر
28	زبان عربی	قرآن - نزول قرآن
28	نداشتن کجی	قرآن - عظمت قرآن
28	هدف از نزول قرآن	قرآن - نزول قرآن
29	بیع سلم	اقتصادی
29	شرابت مالی	اقتصادی
29	شرابت کردن در کار با ناسازگاری و بیع سلم	قرآن - قیاس در قرآن
29	آیا بیع سلم و شرابت کردن در کار با ناسازگاری، یکسان هستند؟	سوال خدا
29	مخصوص پروردگار	حمد و شکر خدا
29	عدم آگاهی از اینکه سپاس و تشکر مخصوص خداوند است.	انسان - ویژگی های انسان
30	مردن	سوال یا اعلان به محمد(ص)
30	مردن	انسان - ویژگی های انسان
31	قیامت	اسامی روز قیامت
31	پروردگار	اسامی یا صفات خدا
31	بررسی اختلافات	وضعیت محشر
32	تهمت زدن به خداوند	کارهای ناپسند- ظلم کردن
32	ظلم بزرگ	نکات زندگی
32	تکذیب کردن حق	کارهای ناپسند
32	آیا در جهنم جا برای کافرین نیست؟	سوال خدا

32	اهل جهنم	کافرین
32	کافرین	اهل جهنم
32	ظالمان	کافرین
35-33	پرهیزکاری کردن	کارهای خوب- ترس از خدا
35-33	پرهیزکاری کردن	صالحین- خصوصیات صالحین
35-33	تصدیق راستی	نکات زندگی
34	پروردگار	اسامی یا صفات خدا
36	کافی بودن خداوند برای او	انسان - ویژگی های انسان
36	آیا خداوند برای بندۀ اش کافی نیست؟	سوال خدا
36	ترساندن از دیگران	سوال یا اعلان به محمد(ص)
36	گمراه کردن	اراده خدا
36و37	هدایت خدا	هدایت خدا
36و37	هدایت و گمراهی	قرآن - قیاس در قرآن
37	آیا خداوند انتقام گیرنده باعزم نمی باشد؟	سوال خدا
37	باعزم	اسامی یا صفات خدا
37	انتقام گیرنده	اسامی یا صفات خدا
38و39	گفتن به قریش	دستور مستقیم به محمد(ص)
38	آفرینش آسمانها و زمین	سوال یا اعلان به محمد(ص)
38	آفرینش آسمان	آسمان
38	آفرینش زمین	زمین
38	عقاید آنها	شرکان
38	قدرت نداشتن خدایان	شرکان - خدایان
38	رسیدن خوبی یا بدی	اراده خدا
38	اراده خدا	رحمت خدا
38	سوال از شرکان	عرب جاهلیت
38	گفتن خداوند برای من کفایت می کند	دستور مستقیم به محمد(ص)
38	توکل برخدا	یاری خدا
39	عدم احیان در انتخاب	دین
40	عذاب خوار کننده	وضعیت جهنم
40	جاودانگی	وضعیت جهنم
41	قرآن - نزول قرآن	سوال یا اعلان به محمد(ص)
41	نازل کردن به حق	قرآن - نزول قرآن
41	هدف از نزول	قرآن - نزول قرآن
41	نفس - هدایت نفس	انسان - ویژگی های انسان
41	نفس - گمراهی نفس	انسان - ویژگی های انسان
41	وکالت دینداری مردم	عدم وظیفه محمد(ص)
42	خواب و مرگ	قرآن - قیاس در قرآن
42	مرگ درخواب	هنگام مرگ

42	مرگ مغزی	هنگام مرگ
42	جادشدن و بازگشت روح به بدن	خواب
42	تفاوت مرگ و خواب	تفکر- لزوم تفکر
43	مالک نبودن	شرکان - خدایان
43	تفکر نکردن	شرکان - خدایان
43	گفتن به شرکان	دستور مستقیم به محمد(ص)
43	درخواست شفاعت	شرکان - خدایان
44	اجازه خدا برای شفاعت	شفاعت
44	شفاعت	مالکیت خدا
44	گفتن خداوند مالک شفاعت است	دستور مستقیم به محمد(ص)
44	حکومت آسمانها و زمین	مالکیت خدا
44	حکومت آسمانها	آسمان
44	حکومت زمین	زمین
44	به سوی خدا	رجعت
45	ایمان نداشتن به آخرت	کارهای ناپسند - ظلم کردن
45	قلب - قلب مریض	قرآن - مثلهای قرآنی
45	ناخوشی از یاد شدن یگانگی خداوند	شرکان
46	گفتن خداوند خالق آسمانها و زمین است	دستور مستقیم به محمد(ص)
46	گفتن خداوند از نهان و آشکار آگاهی دارد	دستور مستقیم به محمد(ص)
46	گفتن خداوند در آخرت در مورد اختلاف بین بندگانش قضاوت می کند	دستور مستقیم به محمد(ص)
46	آفرینش آسمان	آسمان
46	آفرینش زمین	زمین
46	موارد آشکار	علم خدا
46	موارد مخفی	علم خدا
46	بررسی اختلافات	وضعیت محشر
47 و 48	وضعیت ظالمان	وضعیت محشر
47	قیامت	اسامي روز قیامت
49 و 50	تکر داشتن	کارهای ناپسند
49	خواندن خداوند در هنگام سختی	انسان - ویژگی های انسان
49	نعمتها	آزمایش خدا
49	دعا کردن در هنگام سختی	دعا
49	آزمایش خدا	نعمتهاي خدا
49	عدم آگاهی از آزمایش خداوند	انسان - ویژگی های انسان
51	مكافات اعمال بد	نکات زندگی
51	جزای اعمال	کارهای ناپسند - ظلم کردن
52	ایا ندیده اند، خداوند برای هر کس که بخواهد، روزی را گستردہ یا تنگ می کند؟	سوال خدا

52	روزی از جانب خداوند	اقتصادی- روزی و در آمد
52	دادن روزی	اراده خدا
52	روزی	تفکر - لزوم تفکر
53	گفتن به بندگان خدا	دستور مستقیم به محمد(ص)
53	نالمیدی از رحمت خدا	رحمت خدا
53	آمرزنه اسراف کاران	رحمت خدا
53	آمرزنه	اسامی یا صفات خدا
53	مهربان	اسامی یا صفات خدا
53	آمرزنه مهربان	رحمت خدا
53	نالمید نشدن از رحمت خدا	نکات زندگی
53	امید داشتن به خدا	کارهای خوب
54و55	پروردگار	اسامی یا صفات خدا
54و55	شرط نازل نشدن عذاب	عذاب خدا در دنیا
54	دستور توبه کردن	توبه و طلب آمرزش
54	پاری نشده‌گان	یاری خدا
54	توبه کردن	کارهای خوب
55	تبعتیت از کتاب خدا	کارهای خوب
55	عذاب ناگهانی	عذاب خدا در دنیا
55	تبعتیت از قرآن	قرآن - عظمت قرآن
55	بهترین سخن	قرآن - نزول قرآن
58-56	افسوس خوردن	گفتار در قیامت
56	حضرت مشرکان	وضعیت محشر
56	مسخره کردن	کارهای ناپسند
56	نافرمانی	کارهای ناپسند
57	پرهیزکاران	هدایت خدا
58	آرزوی پاک شدن	اهل جهنم
59و60	تکبر داشتن	بشرکان
59و60	بشرکان	کافرین
59	تکذیب آیات	کارهای ناپسند- ظلم کردن
59	تکبر داشتن	کارهای ناپسند
59	انکار آیات خداوند	بشرکان
59	کفر ورزیدن	کارهای ناپسند
60	قیامت	اسامی روز قیامت
60	دیدن مجرمان در قیامت	سوال یا اعلان به محمد(ص)
60	تهمت زدن به خداوند	کارهای ناپسند - ظلم کردن
60	صورت سیاه متکبران	وضعیت محشر
60	آیا در جهنم جا برای متکبران نیست؟	سوال خدا
60	متکبر	اهل جهنم
61	پرهیزکاری کردن	کارهای خوب - ترس از خدا

61	پر هیزکاری کردن	نکات زندگی - موقیت
61	غمگین نبودن	اهل بهشت
61	نرسیدن بدی به آنها	اهل بهشت
62	آفرینش هر چیز	قدرت خدا
62	وکیل هر چیز	یاری خدا
62	آفریننده	اسامی یا صفات خدا
62	وکیل	اسامی یا صفات خدا
63	کلیدهای آسمانها و زمین	مالکیت خدا
63	کلیدهای آسمانها و زمین	مثلهای قرآنی
63	زیانکاری	نکات زندگی
63	زیانکاران	مشرکان
63	انکار آیات خداوند	مشرکان
64	گفتن به جاهلان	دستور مستقیم به محمد(ص)
64	جهالت	کارهای ناپسند
65	مشرک نبودن	پیامبران - از نگاه کلی
65	مشرک نبودن	نکات مهم در مورد محمد (ص)
65	زیانکاری	نکات زندگی
65	شرط گرفتن برای خدا	کارهای ناپسند
66	اطاعت از خداوند	دستور مستقیم به محمد(ص)
66	شکرگزاری کردن	دستور مستقیم به محمد(ص)
66	شکرگزاری	کارهای خوب- ترس از خدا
67	قدر خدا را ندانستن	مشرکان
67	وضعیت زمین- اجرای فرمان خداوند	زمان وقوع قیامت
67	وضعیت آسمانها- در هم پیچیده شدن	زمان وقوع قیامت
67	قیامت	اسامی روز قیامت
67	پاک	اسامی یا صفات خدا
67	علی	اسامی یا صفات خدا
68	صور اول	زمان وقوع قیامت
68	صور دوم	زمان وقوع قیامت
68	وضعیت مردم	زمان وقوع قیامت
68	هلاک شدن همه موجودات جز وجه خدا	زمان وقوع قیامت
69	آمدن پروردگار	وضعیت محشر
69	دیدن همه اعمال	وضعیت محشر
69	زمین - رسیدگی به اعمال	زمان وقوع قیامت
69	جمع کردن پیامبران	وضعیت محشر
69	شهادت شاهدان	وضعیت محشر
69	بررسی اختلافات	وضعیت محشر
69	عدم ظلم	وضعیت محشر
69	پروردگار	اسامی یا صفات خدا

69	پروردگار زمین	زمین
70	کتاب اعمال	وضعیت محشر
70	آگاهی از اعمال	علم خدا
70	آگاه	اسامی یا صفات خدا
70 و 75 و 73 و 71	پروردگار	اسامی یا صفات خدا
71 و 72	دربهای جهنم	وضعیت جهنم
71	دیده شدن جهنم	وضعیت محشر
71	نگهبان جهنم و کافرین در هنگام ورود	گفتار در قیامت
71	نگهبان جهنم	فرشتگان
71	کلمه عذاب	کلمات خدا
71	وعده به کافرین	وعده خدا
71	هدف رسالت پیامبران	پیامبران - از نگاه کلی
72	جادوگی	وضعیت جهنم
72	تکبر داشتن	کافرین
72	تکبر داشتن	کارهای ناپسند
72	متکبر	اهل جهنم
73 و 74	نگهبان بهشت و پرهیزکاران در هنگام ورود	گفتار در قیامت
73	پاک بودن از آلوگی	اهل بهشت
73	دیده شدن بهشت	وضعیت محشر
73	نگهبان بهشت	فرشتگان
73	دربهای بهشت	وضعیت بهشت
73	جادوگی	وضعیت بهشت
74	انتخاب مکان	اهل بهشت
74	حمد و ستایش پروردگار	اهل بهشت
74	وعده به پرهیزکاران	وعده خدا
75	دین فرشتگان	سوال یا اعلان به محمد(ص)
75	تسبیح فرشتگان	عرش خدا
75	تسبیح حمد خدا	فرشتگان
75	تسبیح فرشتگان	تسبیح خدا
75	قضاؤت با عدالت	وضعیت محشر
75	مخصوص پروردگار	حمد و شکر خدا